

Sagsnr.: 21/03471

Dato: 16. marts/8. april 2022

Ref.: KA/JF

Referat af generalforsamlingen i 'Græsningsforeningen Nationalpark Vadehavet', Varde Rådhus den 16. marts 2022.

Fremmøde: 13 deltagere inkl. bestyrelsen

Foreningens formand, Kjeld Andreasen, bød velkommen til generalforsamlingen og takkede for fremmødet. Formanden ønskede alle en god generalforsamling.

Dagsorden ifølge foreningens vedtægter:

1. Valg af dirigent

Ole Andresen (OA) blev foreslået og valgt. Han takkede for valget og kunne konstatere, at generalforsamlingen var lovligt indvarslet.

2. Valg af stemmetæller og referent

Valget af stemmetæller sat på standby, og som referent blev John Frikke foreslået og valgt.

3. Bestyrelsens beretning for det forløbne år

Kjeld Andreasen (KA) takkede for ordet og lagde ud med at takke Varde Kommune for husly – og for et rigtig godt samarbejde om græsningsprojekter i kommunen. Formanden fortalte, at beretningen bliver delt i flere afsnit, og at Ole Knudsen (OK) og John Frikke (JF) vil bidrage med punkter.

Græsning er vigtig for landskab og natur, og er en del af vores kulturhistorie i Vadehavsregionen. Græsning er et vigtigt instrument i forhold til naturplejen, men formanden understreger, at det skal ske på en ordentlig måde – og at dyrenes velfærd ikke vil blive kompromitteret i projekter, der drives af Græsningsforeningen Nationalpark Vadehavet (GFNPV).

Formanden nævnte også, at samarbejdet med Økologisk Landsforening om et stort græsningsdemonstrationsprojekt fortsat kører. Der er lavet en projektbeskrivelse og et udkast til en forretningsplan. Desuden er der indledt et samarbejde med firmaet 'Landudviklerne', som skal afdække mulighederne for at få lavet nye græsningsprojekter i nationalparken (i første omgang i Ribemarsken).

Der er p.t. 36 medlemmer af foreningen og det udvikler sig stille og roligt i takt med, at den bliver mere kendt. Formanden påpegede dog, at i dag er for besværligt at blive medlem, og at der skal ses nærmere på dette problem.

KA nævnte også foreningens funktion som 'fødselshjælper' ved projekter, hvor lodsejere gerne selv vil selv vil afgræsse projektarealer. Her er det gode samarbejde også vigtigt, og det er godt, at GFNPV kan understøtte og stimulere andre til at få afgræsset nogle flere arealer i nationalparken.

Der er mange måder at lave græsningsprojekter på, og formanden ser et stort potentiale i et øget samarbejde med de tre andre kommuner – lige som det sker med Varde Kommune. Status er, at GFNPV har fået sat en del projekter i søen, og OK fik ordet og gav en kort gennemgang.

OK præsenterede de græsningsprojekter, som er gennemført og/eller gang i med Varde Kommune:

- Alslev Marsk med 14 lodsejere i et fællesskab med GFNPV som har driftet siden 2019. Hovedparten af de 75 ha afgræsses, men enkelte arealer bliver der også taget slæt på (enkelte lodsejeres behov for vinterfoder). Pointen er, at der er én afgræsser (opdræt fra malkebesætning) til hele projektområdet.
- Vibæk Enge ligger op til Alslev Marsk, og her blev projektet påbegyndt i 2020. Der er 7 lodsejere og 75 ha med GFNPV som forpagter og én afgræsser.
- I Ål Enge samarbejdes der med Varde Kommune, som vil gennemføre et hydrologiprojekt i området. Græsningen bliver på over 100 ha – indtil videre.
- I området ved Kjelst Bæk indgår 19 ha i ny græsning og pleje. Her er flere små fener sammenlagt.
- Tarpbage Enge – 17 ha fra slåning til græsning.
- Billum Enge – fra slåning til græs på ca. 20 ha. Laves i samarbejde med OA.
- Kjelst Vest – ny pleje på 3 ha + nyt hegn til eksisterende græsning på 30 ha. Ny ansøgning sendt til Fødevarestyrelsen.

OA roste samarbejdet med lodsejerne, afgræsserne og Varde Kommune.

OK omtalte ligeledes det flotte fremmøde ved det offentlige arrangement i Alslev Marsk i 2019.

OK fortalte også om de øvrige tiltag for engfugle i nogle af projektområderne. Der etableres skrab og lukkes/udjævnes grøfter i Alslev Marsk. De sidste anlægsarbejder gennemføres nu i marts. I Tarpbage Enge er der anlagt et stort, lavvandet krab til glæde for både fugle og padder.

Efterfølgende blev ordet givet til JF, som orienterede nærmere om samarbejdet med Økologisk Landsforening og med Landudviklerne, men fortalte også nærmere om afprøvningen af virtuelle hegn (Nofence) i et naturplejeprojekt på Fanø. Her kører et dyreforsøg, som afprøver det norske udviklede Nofence som gør, at 12 anguskøer (+ senere kalve) nu siden maj 2021 har afgræsset et næsten 70 ha stort naturområde ved Albue Bugt uden de almindelige elhegn. Projektet kører i fire år og gennemføres i samarbejde med lodsejerne, en landmand, Fanø Kommune og Hedeselskabet, og er under løbende kontrol af en vildtdyrlæge og en dyreforsøgsdyrlæge, som skal tilse, at dyrevelfærden er i orden.

KA takkede for ordet og beretningen blev godkendt.

4. Fastsættelse af kontingent

Det blev fra bestyrelsens side foreslået, at de to kontingent-satser fastholdes på hhv 100 kr. (B-medlemsskaber) og 200 kr. (A-medlemsskaber), og der var ingen indvendinger desangående. Vedtaget!

5. Fremlæggelse af årsregnskab

OKN omdelte og gennemgik regnskabet for 2021, og nævnte, at der var bogført (næsten) to års kontingent i forbindelse med udbetalinger af grundbetaling m.v.. Derfor hører ca. 4.000 kr. i praksis til regnskabet for 2022. At der har været udbetaling af grundbetalingen to gange i 2021 skyldtes forsinkelser i Landbrugsstyrelsen.

OK nævnte, at der i 2021 var opnået et tilskud fra NPV på 16.000 kr. og at indtægterne for afgræsningen i de to projektområder i Alslev Marsk og Vibæk Enge havde givet 2 x 10.000 kr.

På udgiftssiden er gebyrer og renter en betydelig post. Alt i alt var der en beholdning på godt 100.000 kr. pr. 31.12.2021. Her til hører bl.a., at der for to år siden blev udbetalt ca. 20.000 kr. for meget i støtte. Styrelsen har ikke reageret på dette endnu.

Der var ingen kommentarer eller spørgsmål til regnskabet, som kunne godkendes af forsamlingen.

6. Valg af bestyrelsesmedlemmer

På valg var bestyrelsesmedlemmerne Peter Sönnichsen, Ole Knudsen og Preben Helth.

Formanden foreslog Ole Knudsen og Preben Helth, og orienterede om, at Peter Sönnichsen ønskede at udtræde og foreslog, at Jens Okholm opstilles til bestyrelsen. Da der ikke var yderligere forslag blev de alle genvalgt/valgt til bestyrelsen.

Jens Okholm takkede for valget og præsenterede sig for forsamlingen.

7. Valg af revisor

Søren Hjort blev genvalgt som foreningens revisor.

8. Indkomne forslag

Der var ikke indkommet forslag til behandling på generalforsamlingen.

9. Eventuelt

Preben Friis-Hauge gav et oplæg om græsningsprojekter i Varde Kommune. Han roste det der sker i NPV, og kunne konstatere, at der især i Varde Kommune sker noget! Der er et godt samarbejde mellem Varde Kommune og GFNPV. PFH nævnte, at for ham er samarbejde et nøgleord. Vigtigt – også for Varde Kommune. PFH ønskede, at de andre kommuner kommer mere på banen, og håbede, at der kan ske noget lignende i de andre kommuner.

I Varde Kommune findes rigtig mange naturområder og derfor er der et stort græsningsbehov – også på kommunens egne jorder. Vil gerne samarbejde med private lodsejere. PFH roste ildsjælenes indsats og takkede for samarbejdet og ordet.

Mette Bækgaard Johnsen fra Naturcentret ved Varde Kommune fortsatte og gav et overblik over kommunens arbejde med græsning. Mange km hegn på egne arealer, private arealer og i samarbejde med GFNPV. Oplyste også om, at der vil komme en lokal pulje af penge til græsning uden for Natura 2000-arealer (en pulje på 100.000 kr. pr. år).

En stor del af projekterne i Varde Kommune ligger i NPV/Varde Ådal, og Mette takkede OK for et godt samarbejde og en blændende indsats i f.t. lodsejeren. Andre store projekter i kommunen er Hennegårds Klitter og Holme Å-projektet (33 km hegn).

Samarbejdet med GFNPV er afgørende for kommunens succes på området.

OA spurgte om 'den bagvedliggende dagsorden' for arbejdet i Varde Kommune, når man skal ud at 'trykke de andre kommuner på maven'. PFH nævnte, at han løbende presser på i NPV's bestyrelse, og han understreger, at det betyder meget for ham, at der arbejdes på denne front.

OA nævnte, at der fremover måske skal ses nærmere på betingelserne for handelen med jord, og nævnte, at han gerne ser, at der i samarbejdet med kommunerne sættes gang i nogle jordfordelinger, som kan 'opsamle' de mange englodder, som 'bare ligger hen'. Han opfordrede til, at der ses på jordfordeling som et værktøj – et nødvendigt værktøj.

OA nævnte også behovet for dokumentation af de gennemførte projekter, for det er vigtigt, at kunne fortælle, hvad der kommer ud af det. JF bemærkede, at der faktisk tælles ynglefugle og registreres botanik i flere af områderne – inkl. Alslev Marsk.

JO spurgte til, om GFNPV er/var med i græsningsprojekterne i Varde Kommune fra starten, og OKN og SH svarede, at det første projekt i Alslev Marsk startede i regi af landboforeningen, men ret hurtigt blev overtaget af lodsejerne og GFNPV og kom i drift.

JO spurgte også til rækkefølgen. Er det GFNPV, der starter og retter henvendelse til kommunen, eller er det omvendt? PFH svarede, at der var/er tale om et samspil, som er baseret på en vilje hos bl.a. Varde Kommune.

JF foreslog, at der med afsæt i historien fra Varde tages initiativ til et kommunemøde, hvor PFH og MBJ fortæller om, hvordan man har gjort i Varde Kommune. OA fulgte op med at nævne, at udbredelse af den gode historie, som vi arbejder med, er meget vigtig - især for de unge generationer.

KA understøttede tanken om at informere mere om græsningen, og han så gerne flere kommunemøder i fremtiden.

Lilli Snekmosse nævnte, at hendes artikel om Nofence på Fanø er sendt til JyskeVestkysten og at man herfra har meldt tilbage, at de selv vil lave historien.

Torben Worsøe har produceret en video om Nofence-projektet, som nu er godkendt og vil blive lagt op på græsningsforeningens hjemmeside.... www.vadehavsgraesning.dk

Således opfattet af John Frikke – tilrettet 8. april 2022